

Per Skaaning
 /MAANI

**Namminersorneq pillugu Pisorta qarfiup nalunaarusiaanut
 "Unioqutitsilluni aalisarnej pillugu unnerluussutit" kiisalu Aalisarnermut
 Piniarnermullu Pisorta qarfiup nalunaarusiaanut "Kalaallit Nunaanni
 raajarniarnermi pisassiissutit nalunaarsorneqanngitsut pillugit
 aningaasatigut naliliineq" atatillugu nammineq malittarisassat
 eqqortinneqarnissaat pillugu apeqqummut akissuteqaat**

1. december 2005
 J.nr. 07.99

Postboks 269
 3900 Nuuk
 Oq/tel +299 34 50 00
 Fax +299 32 47 04
 aapip@gh.gl
 www.nanoq.gl

Aalisarnermut Piniarnermullu Pisorta qarfiup nalunaarusiaa "Kalaallit Nunaanni raajarniarnermi pisassiissutit nalunaarsorneqanngitsut pillugit aningaasatigut naliliineq" Naalakkersuisunut saqqummiunneqartinnagu, Inuussutissarsiornermut il.il Pisorta qarfimmu, Aningaasaqarnermut aamma Nunanut allanut Pisorta qarfimmu tusarniaassutigalugu nassiunneqarpoq. Nalunaarusiap Naalakkersuisunut saqqummiunneqannginnerani pisorta qarfinnut taakkununga tusarniaaneq aamma tusarniaanermi akissutit suliarineqarput. Naalakkersuisut ataatsimiinneri il.il. pillugit Allattoqarfiup kaajallaasitaa nr. 1, 24. maj 2000-meersoq naapertorlugu tusarniaaneq pivoq.

Kisianni nalunaarusiaq aalisarnermi kattuffinnut tusarniaassutigalugu aatsaat nassiunneqarpoq, nalunaarusiaq Naalakkersuisunit 22. september 2005-imi suliarineqareemat, tassa saqqummiunneqartup imaata taama isikkoqarnera pissutigalugu.

Taamatut suliap ingerlanneqarneranut tunngaviuvoq, nalunaarusiami aalisarnermik inuussutissarsiortut iliuuserisartagaat taamaallaat pineqarmat, Aalisarnermut Piniarnermullu Pisorta qarfiup raajarniarnerup ingerlanneqarnerani malittarisassat atuuttut kingunerattut isigisaa. Malittarisassat takuneqarsinnaapput, Sinerissamut qanittumi raajarniarnermik nakkutilliineq pillugu Nalunaarummi nr. 39-imi, 30. december 1996-imeersumi, § 7 imm. 5-imi tassani allassimammat: "Pisanut nunami aalisakkerivimmu imaluunniit umiarsuarmut tunitsivimmu Kalaallit Nunaanni tunineqartunut pisassanit atukkat tassaapput annertussutsit (kilonut amerlassusilerlugit) tunitsiviup raajatut pisiarisamisut naatsorsugai. Tunisat allagartaat/tunisat nalunaarsorneqarnerisa allagartaat paasissutissanik makkuninnga imaqassaaq: Tunineqartut annertussusiat tamakkerlugu, raajat pisiarineqartut annertussusiat, raajat

igitassat suussusai malillugit immikkoortiterlugit, montagui raajat, minguit allat soorlu qeqqussat, aalisakkat, ujaqqat, il.il.”

Taamaalilluni pineqarpoq tunisat allagartaannik tunngaveqarluni raajat pisiarineqanngitsut taamaattumillu pisassiissutinit ilanngaataanngitsunik Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfiup amerlassusiliiniarsimanera. Periaaseq tamanna tunngaveqarpoq raajanik pisinermi ajornikuujaaneq annertungaatsiartutut isikkulik aamma pingaartumik avataasiorluni aalisarnermi annertunerusumik annikinnerusumilluunniit aaqqissuussaasumik 25 %-inik igitsisoqartarnera.

Avataasiorluni raajarniarnermi pisassiissutinik ilanngaasarneq Avataasiorluni aalisarnermik nakkutillineq pillugu Nalunaarummi, nr. 9-mi, 15. april 1996-imeersumi, § 10, imm. 8 tunngavigalugu naatsorsorneqartarpoq, tassani allassimammat:

”Aalisakkanut assigiinngitsunut tamanut angallatip pisassanik atuineri tassaapput umiarsuup allattaaviini pisatut nalunaarsorneqarsimasut, imm. 1-imi, punkt 2 takuuk. Akuerineqarsinnaavorli raajanut Kalaallit Nunaanni nunami suliffissuarmut tunineqartunut annertussuseq, tunisat allagartaanni allassimasoq.”

Taamaattumik nalunaarusiaq malittarisassanik allannguiniarnermik suliniuteqarniarluni aallartisaanertut isigineqarsinnaavoq, imaanngitsoq aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut malittarisassanik atuuttunik unioqqutitsisut, kisianni malittarisassat maanna atuuttut aalisarnermik inuussutissarsiortut naleqqutinngitsumik pissusilersornissaannut kaammattuutaasinnaammata – nalunaarsugaanngitsumik pisassiissutinik ilanngaasarneq.

Nalunaarusiami inerniliinerit malittarisassanik nutarterinissaq malitseqassappata, malittarisassanik nutarterinissamut taamaattumut siunnersuut soorunami aamma aalisartut kattuffiinut tusarniaassutigineqassaaq.

Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfiup allakkiaanut Sermitsiaq Inuussutit-mi 30. septemberimi eqqartorneqartumut tunngatillugu apeqqummut akissuteqaat.

Ilumoorpoq Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfik nammineq suliniuteqarnermigut taamaattumik allakkiaqarmat, tassanilu nalunaarusiap ”Unioqqutitsilluni aalisarneq pillugu unnerluussutit” tunuartinneqarnissaa inassuteqaatigineqarluni.

Nalunaarusiaq ”naamassillugu suliarineqarsimansoq” – oqaatsimi ”naamassillugu suliarineqarpoq” suna pineqarnersoq nalugaluarlugu, qularnaateqanngitsoq tassaavoq, piffissami Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfiup nalunaarusiortoqarsimaneranik paasisaqarfigisaani, nalunaarusiaq taanna KNR-p nittartagaani takuneqarsinnaalersimavoq.

Nalunaarusiap ”naamassillugu suliarineqarsimannginnera” tamanut nalunaarutiginnissaanut Namminersorneq pillugu Pisortaqarfik

pisortatigoortumik suliniuteqarsimangilaq, akerlianilli Namminersorneq pillugu Pisortaqarfiup nalunaarusiap taama isikkoqarnera pisortatigoortumik miserratinginngilaa uffa assersuutigalugu aalisarnermik suliaqarfiusoq tusarniarneqarsimangitsoq, allaammi suliaqarfik nalunaarusiaq pillugu Namminersorneq pillugu Pisortaqarfimmit ilisimatinneqarsimangilaq. Suliassaqarfimmik ingerlatsivik imaluunniit allat pisortatut inissisimasut suliniummik taamaattumik aallartisaasoqarneranik Namminersorneq pillugu Pisortaqarfimmit ilisimatinneqarsimangillat.

Nalunaarusiamut tunngatillugu Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfiup allakkiaa nalunaarusiamik Pisortaqarfiup pisortatigoortumik 31. august 2005-imi Namminersorneq pillugu Pisortaqarfimmit tigusimasaanik aallaaveqarpoq, taamaattumillu tiguneqartup taassuma KNR-p nittartagaani nalunaarusiap tamanut saqqummiunneqartup assigneraa isummerfigisinnaangilarput.

Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfik isumaqartuarsinnarpoq, nalunaarusiaq imarisamigut unioqqutitsilluni aalisarnermik unnerluussinerusoq, taamaattumillu aamma Pisortaqarfik isumaqarpoq, nalunaarusiamik eqqortuuneraasoqarpat, taava politiinut nalunaarutiginnittoqartariaqassasoq, tassami nunami maani taakku unnerluussisuutitaammata, pinerluttoqarsimaneranillu paasiniaanermik ingerlataqartussaallutik, tamannalu aqutsinermi oqartussat suliassarinnngilluinnarpaat.

Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfiup politiit misissuinissaat toqqissisimanartippaa, taamaattumillu nalunaarusiap imaa tunngavigalugu Pisortaqarfimmit imaluunniit aqutsisoqarfinit allanit nalunaarusiamik misissueqqissaartoqarnissaa isumaqataaffinngilaa.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Finn Karlsen
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq